

چینه‌شناختی بخش زیرین سازند امیران در شمال غرب و جنوب شرق خرم‌آباد

فخری فخری‌تهرانی^۱، احمد عبیات^{*}، مسیح افجه^۲

(۱) گروه زمین‌شناسی، دانشگاه آزاد اسلامی واحد علوم و تحقیقات تهران Naah80@yahoo.com

(۲) گروه زمین‌شناسی، دانشگاه آزاد اسلامی واحد شیراز

* عهده‌دار مکاتبات

پنجه

به منظور مطالعه‌ی چینه‌شناختی بخش آغازین سازند امیران، مقاطع چینه‌شناختی چمن‌گر در جنوب شرقی و تنگ‌شیخون در شمال غربی خرم‌آباد انتخاب و در بررسی‌های میکروبیواستراتیگرافی، ۲۳ جنس و ۳۵ گونه‌ی مختلف از روزن‌بران کفرزی در این برش‌ها شناسایی و معرفی شدند که عبارتند از:

Loftusia minor, L. harisoni, L. coxi, L. elongata, L. morgani, L. sp., Dicyclina schlumbergeri, D. sp., Minouxia lobata, M. sp., Cuneolina sp., Antalyna korayi, Psuedolithounella sp., Broekinella sp., Omphalocyclus macroporus, Orbitoides media, O. cancaevatus, O. tissoti, O. apiculata, Siderolites calcitrapoides, S. sp., Rotalia trochidiformis, R. sp., Nezzazatinella sp., Vania anatolica, Valvulammina sp., Murciella sp., Trochospirsa sp., Idalina antique, Dictyoconella complanata, Cyclammina sp., Dictyoconus sp., Gavelinella sp., Gouppillaudina sp., Miliolids.

مطالعات میکروبیوانتولوژی، سن قسمت آغازین سازند امیران در این ناحیه را، مائیس تریشتن میانی تا پسین نشان دادند. به نظر می‌رسد با توجه به کثرت و اندازه‌ی بزرگ روزن‌بران، محیط تشکیل فلیش‌های سازند امیران در تأمین مواد مورد نیاز برای ساخت دیواره‌ی آگلوتینه مؤثر بوده است.

واژه‌های کلیدی: تنگ‌شیخون، چمن‌گر، خرم‌آباد، سازند امیران، مائیس تریشتن

Stratigraphy of lower part of Amiran Formation in N.W and S.E of Khorramabad

Kh. Khosrow tehrani¹, A. Abyat^{2*} & M. Afghah³

1) Department of Geology, Islamic Azad University, Science & Research Campus, Tehran, I. R. Iran

2) Department of Geology, Islamic Azad University, Shiraz Branch, Shiraz, I. R. Iran

Abstract

In order to study of stratigraphy of Lower part of Amiran formation In Northwest and Southeast of Khorramabad, tow stratigraphic sections were chooses consist of Cham sangar section at Southeast

and Tang -e shabikhon section at Northwest of Khorram Abad. In microbiostratigraphy investigations were identified 23 genera and 35 various species of benthic foraminifera in these sections which are identified include:

Loftusia minor, *L. harisoni*, *L. coxi*, *L. elongata*, *L. morgani*, *L. sp.*, *Dicyclina shlumbergeri*, *D. sp.*, *Minouxia lobata*, *M. sp.*, *Cuneolina sp.*, *Antalyna korayi*, *Psuedolithonella sp.*, *Broekinella sp.*, *Omphalocyclus macroporus*, *Orbitoides media*, *O. cancellatus*, *O. tissoti*, *O. apiculata*, *Siderolites calcitrapoides*, *S. sp.*, *Rotalia trochidiformis*, *R. sp.*, *Nezzazatinella sp.*, *Vania anatolica*, *Valvulammina sp.*, *Murciella sp.*, *Trochospirsa sp.*, *Idalina antique*, *Dictyoconella complanata*, *Cyclammina sp.*, *Dictyoconus sp.*, *Gavelinella sp.*, *Goupillaudina sp.*, *Miliolids*.

According to the micropaleontology data, the age of Lower part of Amiran Formation at Northwest and Southeast of Khorramabad is middle to upper Maestrichtian. Micropaleontological data indicate that large quantity and size of agglutinate foraminifers in Lorestan area that seem Amiran formation flysh were effected to the agglutinate shell growing

Key words: Amiran Formation, Cham sangar, Khorramabad, Maestrichtian, Tang -e shabikhon

رخساره‌های کرتاسه‌ی بالایی زاگرس دارد.

۱- مقدمه

سازند امیران در حوضه‌ای از نوع پروفورلند، در کمریند چین خورده و رورانده‌ی زاگرس در محدوده‌ی زمانی مائس تریشتن میانی-بالائی تا پالئوسن نهشته شده است. (Alavi 2004, James 1965) منشاء آن از سنگ‌های افیولیت- رادیولاریت‌های زون فرورانش زاگرس است که به علت بالا آمدن پوسته‌ی اقیانوسی در نواحی مرکزی و شمال شرقی، مواد تخریبی حاصل از فرسایش آن‌ها به مناطق جنوب غربی و جنوب شرقی حمل شده‌اند.

کاهش ضخامت این سازند به سمت جنوب غربی به دلیل دور شدن از خاستگاه و منشاء آنها صورت پذیرفته است. در لرستان مرکزی، مقطع تیپ آن در آنتی کلینال امیران دارای ۸۷۲ متر ضخامت و سنی برابر پالئوسن دارد، لیکن در ناحیه‌ی مورد مطالعه، بخش زیرین این سازند با دارا بودن زبانه‌های کربناته همراه با ماسه سنگ، شیل و کنگلومرا، سن مائس تریشتن میانی تا پسین را معرفی می‌نماید که حاصل مطالعه‌ی میکروبیوستراتیگرافی فرامینیفرهای موجود در زبانه‌های آهکی رخساره‌های مشابه‌ی سازند تاریبور می‌باشند.

در بخش‌هایی از لرستان و شمال شرق خوزستان، مانند روستای چم سنگر و مقطع تنگ شبیخون، بخش پایانی مائس تریشتن با تغییر رخساره‌ی جانبی (Lateral change) به صورت زبانه‌ی آهکی در قسمت آغازین سازند آواری امیران قرار گرفته است (خسرو و تهرانی ۱۳۸۴). این سازند به لحاظ مشخصات زیست چینه‌ای در مقاطع مختلف چینه‌شناسی، اختلاف در محتویات فونستیک و در نهایت تغییرات سن نسبی آن در مکان‌های مختلف، اهمیت زیادی در میان

تصویر ۱- موقعیت جغرافیایی برش چمن‌گر در جنوب شرق و برش تنگ شبیخون در شمال غرب خرم آباد

۱۳-وش مطالعه

۷/۶ متر آهک خاکستری متوسط لایه با رنگ هوازدهی سفید تا کرم.

۲۷/۹-۵ متر تناوب آهک، آهک ماسه‌ای با مارن زیتونی و ارغوانی و نهایتاً شیل و آهک ماسه‌ای

با استفاده از نقشه‌های زمین‌شناسی و عکس‌های هوایی و پس از بازدیدهای مکرر صحرایی، برش چم‌سنگر و تنگ شبیخون انتخاب و مرزهای تحتانی و فوقانی آن مشخص و بهترین محل برای نمونه‌برداری به صورت سیستماتیک انتخاب شد. ۱۲۳ نمونه از این دو برش برداشت گردید. پس از آماده‌سازی نمونه‌ها و تهیه‌ی مقاطع نازک، مطالعات فسیل شناسی و میکروفاسیس‌ها به دقت انجام شد. بررسی روزن بران موجود در این گزارش براساس مطالعات محققین زیر صورت گرفته است:

(Kalantari 1976, Loeblich & Tappan 1989, Meric & Gormuz 2000, Meric & Gormuz 2001, Mehmat & Nazire 2003, Zambetakis & Kemeridu 2004)

۱۴-تصویف چینه‌شناسی مقاطع برداشت شده

۱۴-۱-مقاطع چینه‌شناسی چم‌سنگ

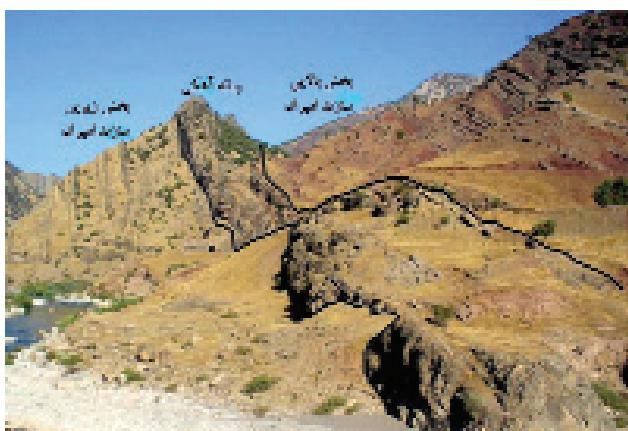
در این برش، سازند آواری امیران با لیتلولژی ماسه سنگ، شیل و کنگلومرای دارای دانه‌بندی تدریجی عادی آغاز شده و در ادامه زبانه‌ی آهکی در میان آن ظاهر می‌شود. روی این زبانه‌ی کربناته را تناوبی از کنگلومرای قرمز رنگ و کنگلومرای زیتونی بخش بالاتر سازند امیران می‌پوشاند.

مطالعه‌ی کنگلومرای زیتونی رنگ در قسمت‌های ابتدایی و انتهایی بخش زیرین سازند امیران نشان دهنده‌ی منشاء و ترکیب سنگ‌شناسی مشابه این دو می‌باشد. نتیجه‌ی اینکه رخساره‌ی ماسه تریشین میانی تا پسین به صورت زبانه‌های کربناته، ماسه سنگی به طور محلی در بین بخش زیرین سازند امیران قرار گرفته است. ستبرای این بخش کربناته‌ی سازند امیران در برش چم‌سنگر ۷/۷/۳ متر می‌باشد که از پایین به بالا شامل توالی زیر است: (تصاویر ۲ و ۴)

۱-۱۲ متر آهک خاکستری تیره‌ی لوفتوزیدار، ضخیم لایه با رنگ هوازدهی خاکستری تا نخودی که روی کنگلومرا و ماسه سنگ خاکستری و مارن زیتونی قرار دارد.

۲- ۱۷/۱ متر آهک دولومیتی خاکستری تیره، متوسط لایه با رنگ هوازدهی خاکستری تا کرم

۳- ۱۸/۷ متر آهک ماسه‌ای گلوكوئیت‌دار، خاکستری تا شیری رنگ، متوسط تا ضخیم لایه با رنگ هوازدهی سفید تا خاکستری روشن، دارای یک میان لایه‌ی مارنی زیتونی رنگ به ضخامت ۸۰ سانتی‌متر.

تصویر ۲-نمایی از زبانه‌ی آهکی ماستریشن میانی تا پسین در بخش زیرین سازند امیران-برش چم‌سنگر

(Wynd 1965) *Loftusia* چم سنگر رامی توان با زون زیستی *Omphalocyclus assemblage zone* مقایسه کرد، که در فارس داخلی در بخش های فوقانی سازند تاریبور و در لایه های سیلی قاعده ای سازند ساچون دیده می شود. با توجه به روزنبران شناسایی شده، سن بخش کربناته ای زیرین سازند در برش چم سنگر مائس تریشتن میانی تا پسین در نظر گرفته شد.

در مقطع چینه شناسی تنگ شبیخون با مطالعه ای مقاطع نازک، در این برش ۲۲ جنس و ۲۹ گونه ای فسیلی از روزنبران کف زی مشاهده و شناسایی شد که عبارتند از:

Loftusia mnor L. harisoni, *L. coxi*, *L. elongata*, *L. sp.* *Dicyclina schlumbergeri*, *D. sp.*, *Minouxia lobata*, *M. sp.*, *Cuneolina sp.*, *Antalyna korayi*, *Psuedolithounella sp.*, *Broekinella sp.*, *Omphalocyclus macroporus*, *Rotalia Nezzazata p.*, *Nezzazatinella sp.*, *Vania anatolica*, *Valvulummina sp.*, *Murciella sp.*, *Trochospirsa sp.*, *Idalina antique*, *Dictyoconella complanata* *Cyclammina sp.*, *Dictyoconus sp.*, *Gavellinela sp.*, *Miliolids*, *Dictyoconus sp.*

رویدیست ها، شکم پایان، دوکفه ای ها و جلبک ها در این برش از نظر فراوانی از برش چمن سنگر بیشتر می باشند. از نمونه های جلبک سیز موجود در این برش می توان به *S. dinarica* و *Salpingoporella sp.* اشاره کرد.

با توجه به مجموعه ای روزنبران موجود، بیوزون تجمعی پیشنهاد شد (تصویر ۷). بیوزون تجمعی یاد شده نیز منطبق با زون زیستی ۳۷ وایند (Wynd 1965) می باشد. اجتماع فسیلی فوق بیانگر سن مائس تریشتن میانی تا پسین برای بخش کربناته ای سازند امیران در برش تنگ شبیخون است.

۴- مقایسه ای بررسی های صورت گرفته با مطالعات پیشینیان

گونه های فسیلی *Psuedolithounella* در مطالعات قبلی انجام گرفته در این برش ها (مغفوری مقدم ۱۳۸۴، میربیک سبزواری و سعادتی ۱۳۸۵) معرفی نشده اند و برای اوکین بار، در این پژوهش گزارش شده اند.

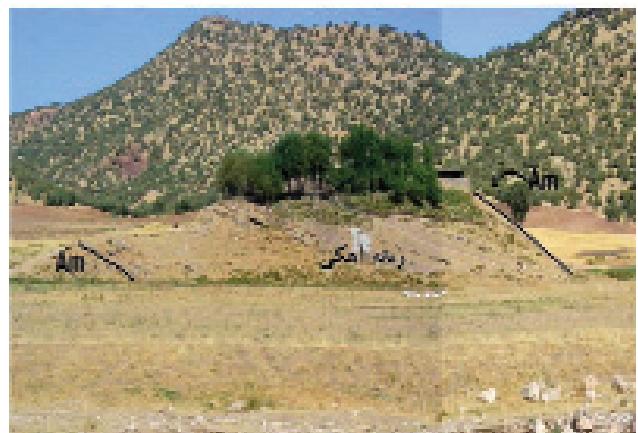
- جنس *Loftusia* با تنوع گونه ای فراوان در برش های لرستان دیده می شود، در حالی که در فارس داخلی فقط گونه های

۵- ۷/۲ متر آهک رو دیستی خاکستری تا زرد، متوسط لایه با رنگ هوازده ای زرد

۶- ۱۵/۸ متر آهک لوفتو زیادار خاکستری ضخیم لایه با رنگ هوازده ای خاکستری روشن

۷- ۶ متر آهک خاکستری متوسط لایه، رو دیست دار با رنگ هوازده ای خاکستری

۸- ۷/۵ متر آهک مارنی خاکستری روشن، متوسط لایه دارای خرد های گاستروپودا

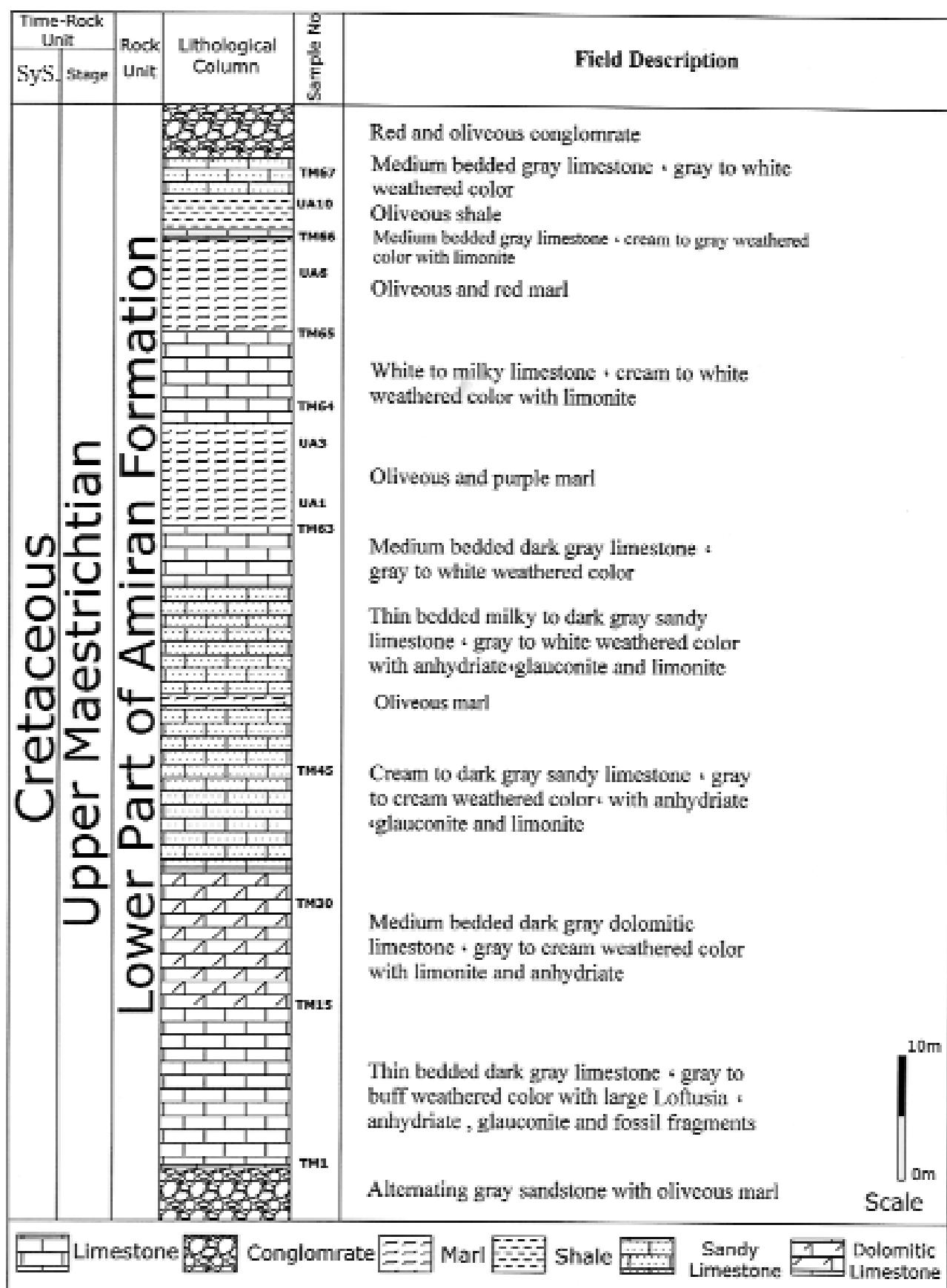
تصویر ۳- نمایی از زبانه ای آهکی ماستریشن میانی تا پسین در بخش زیرین سازند امیران- برش تنگ شبیخون

۵- میکروبیو استراتیگرافی بفلش کربناته ای سازند امیران در مقاطع برداشت شده

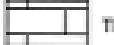
مطالعات میکروبیو استراتیگرافی صورت گرفته بر روی بخش کربناته ای سازند امیران در برش چم سنگر بیانگر وجود ۱۲ جنس و ۲۳ گونه از فرامینیفرهای کفری می باشد که عبارتند از:

Lofusia minor, *L. harisoni*, *L. coxi*, *L. elongata*, *L. morgani*, *L. sp.*, *Minouxia lobata*, *M. sp.*, *Lituonella nautiloides*, *Psuedolithounella sp.*, *Broekinella sp.*, *Omphalocyclus macroporus*, *Orbitoides media*, *O. concavatus*, *O. tissoti*, *O. apiculata*, *Siderolites calcitrapoides*, *S. sp.*, *Rotalia rochidi Formis*, *R. sp.*, *Nezzazatinella sp.*, *Gavellinela sp.*, *Goupi laudina sp.*, *Miliolids*, *Mureiella. sp.*

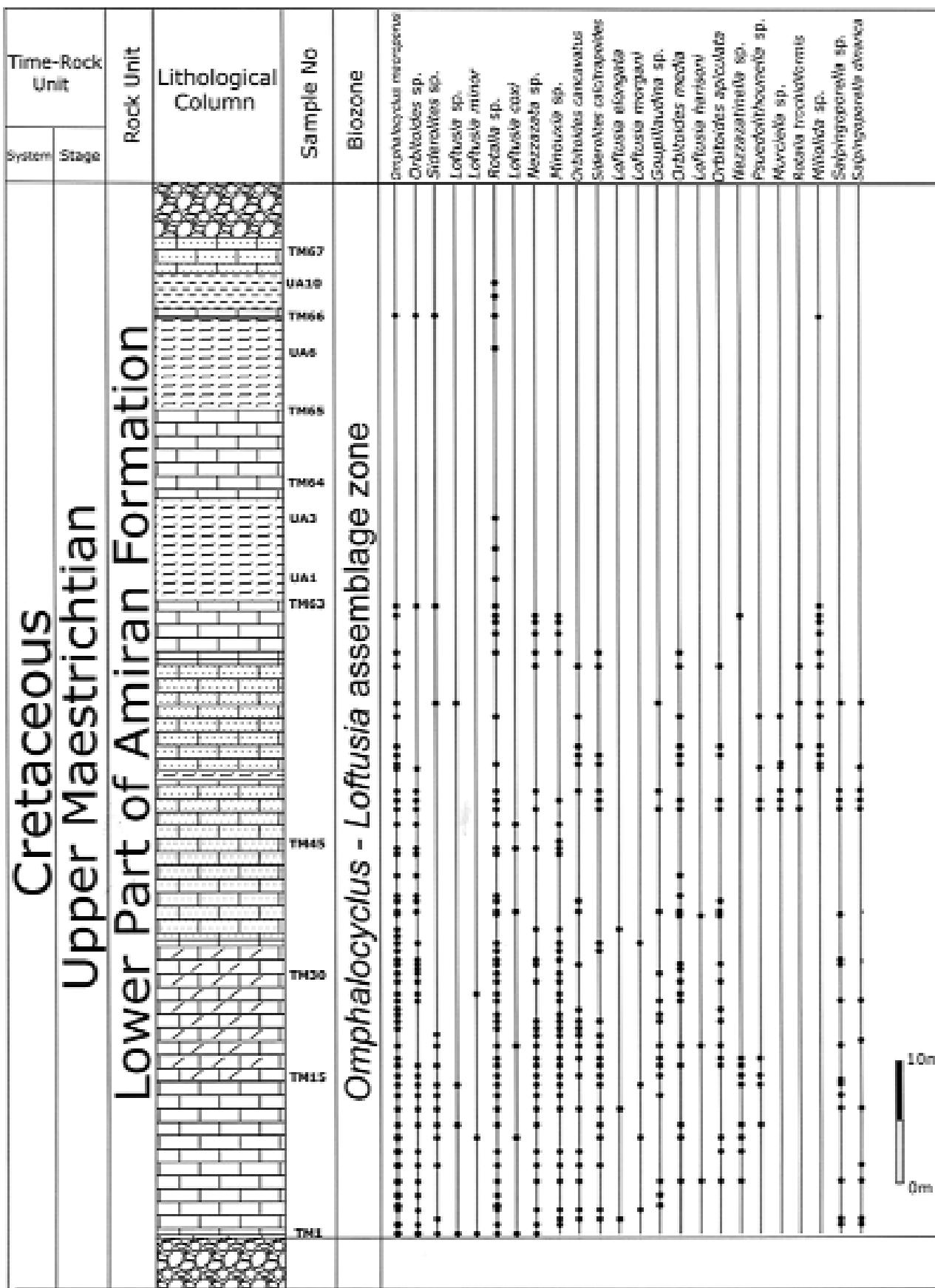
بر پایه ای بررسی های صورت گرفته و با توجه به محتوی فونتیک، بیوزون تجمعی *Omphalocyclus assemblage zone* در برای این برش پیشنهاد شد (تصویر ۶). مجموعه ای فسیلی برش

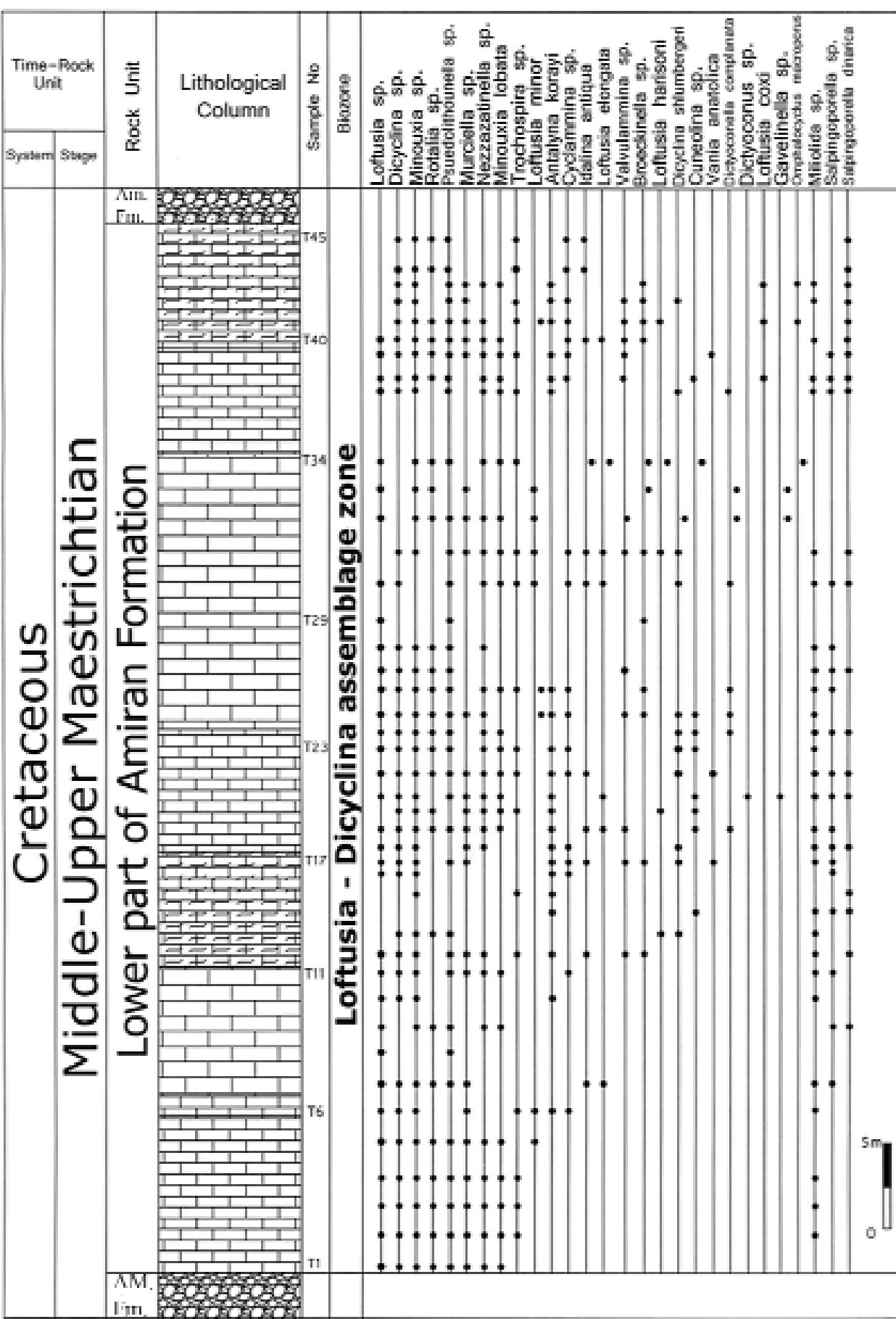
تصویر ۴- ستون چینه‌شناسی زبانه‌ی آهکی ماستریشتن میانی تا پسین بخش زیرین سازند امیران- برش چم سنگر

Time-Rock Unit SyS.	Rock Unit Stage	Lithological Column	Sample No	Field Description
	Am. FM.			Red conglomerate
			T45	Medium bedded light gray marly limestone, light gray weathered color, with gastropod fragment
			T40	Medium bedded gray limestone, gray weathered color, with rudist
			T34	
			T29	Thin bedded light gray limestone, gray to light gray weathered color, with loftusia
			T23	Medium bedded gray to yellow limestone, yellow weathered color, with rudist
			T17	Medium bedded gray to yellow marly limestone, light gray weathered color, with rudist and loftusia
			T11	Thin bedded gray to cream limestone, light gray to cream weathered color
			T6	Medium bedded gray limestone, light gray weathered color, with rudist
			T1	Medium bedded pink limestone, pink weathered color
	Armenian FM.			Purple conglomerate
				
 Conglomerate Marly limestone Medium bedded limestone Thin bedded limestone				

تصویر ۵- ستون چینه شناسی زبانه‌ی آهکی ماستریختین میانی تا پسین بخش زیرین سازند امیران- برش تنگ شبیخون

تصویر ۶- نمودار توزیع زیست چینه ای میکروفسیل های زبانه ای آهکی ماستریشتبین میانی تا پسین بخش زیرین سازند امیران- برش چم سنگر

تصویر ۷- نمودار توزیع زیست چینه ای میکروفسیل های زبانه ای آهکی بخش زیرین سازند امیران- بشش تنگ شبیخون

در مجموع ۲۳ جنس و ۳۵ گونه‌ی فسیلی از روزن بران کف‌زی در این برش‌ها شناسایی شد که بیانگر سن ماستریشین میانی تا پسین می‌باشد. با توجه به مطالعات فسیل شناسی، برای برش چم سنگر زون زیستی *Loftusia-Omphalocyclus assemblage zone* و *Dicyclina-Loftusia assemblage zone* برای برش تنگ‌شیخون زون زیستی zone معرفی و شناسایی شده است. با توجه به تجمع فسیلی موجود، سن بخش زیرین سازند امیران در شمال باختی و جنوب خاوری خرم آباد، مائس تریشتین میانی تا پسین می‌باشد.

مجموعه‌ی فسیلی برش‌های این زیرپنه را می‌توان با زون زیستی *Loftusia-Omphalocyclus assemblage zone* مقایسه کرد که در فارس داخلی در بخش‌های فوقانی سازند تاربور و در لایه‌های سیلیتی قاعده‌ی سازند ساچون دیده می‌شوند.

در برش چم سنگر، گونه‌ها دارای پوسته‌ی هیالین غالب هستند، اما در برش تنگ‌شیخون گونه‌هایی با پوسته‌ی بی‌منفذ بیشتر دیده می‌شوند.

جنس *Loftusia* با تنوع گونه‌ای فراوان، اندازه‌ی بزرگتر و تعدد بیشتری در این برش‌ها دیده می‌شود. در حالی که در فارس فقط گونه‌های *Loftusia minor*, *L. coxi* مشاهده شده اند. لوفتوزیاهای مشاهده شده در زیر پنهنی لرستان قابل مقایسه با مناطق دیگر حاشیه‌ی جنوبی تیس مانند ترکیه و یونان می‌باشند.

Loftusia minor, *L. coxi* مشاهده شده‌اند. با توجه به تقسیم‌بندی (Cox 1937, Meric et al. 2001, Loftusia از نظر اندازه توسط Meric & Gormus, 2001) در فارس داخلی گونه‌هایی با اندازه‌ی کوچک تامتوسٹ *Loftusia minor L. coxi* (خسرو تهرانی و افقه ۱۳۸۴) و در لرستان گونه‌هایی با اندازه‌ی کوچک، متوات و *Loftusia minor*, *L. harisoni*, *L. coxi*, *L. elongata*, *L. morgani* بزرگ، حضور دارند (عبیات ۱۳۸۶).

- در فارس داخلی جنس اریتوئیدس با گونه‌های مانند *Orbitoides media*, *O. apiculata*, *O. concavatus*, *O. tissoti*, *O. triangularis* ظاهر می‌شود و دارای تنوع و کثرت هستند. در زیر پنهنی لرستان این جنس با گونه‌های محدود و فراوانی کمتری مشاهده می‌شود، به طوری که در برش چم سنگر گونه‌های *Orbitoides media*, *O. apiculata*, *O. concavatus* می‌شوند، اما در برش تنگ‌شیخون هیچ گونه‌ای از جنس *Orbitoides* گزارش نشده است (عبیات ۱۳۸۶).

- فسیل *Monolepidorbis* شاخص زون زیستی ۳۶ وایند (Wynd 1965)، در آهک‌های بخش قاعده‌ای سازند تاربور دیده می‌شود و بیانگر سن کامپانین است، ولی در رسوبات کربناته‌ی ماستریشین سازند امیران در زیر پنهنی لرستان دیده نمی‌شود. احتمالاً بخش‌هایی از آهک سیمره (بخش فوقانی سازند گوربی) معادل این بیوزون در لرستان است (مطیعی ۱۳۷۲).

- مطیعی (۱۳۷۱)، *Siderolites* را از سنگواره‌های وافر موجود در ردیف زون زیستی ۳۷ وایند (Wynd 1965) معرفی می‌نماید و اظهار می‌دارد که این فسیل در زون زیستی ۳۷ لرستان مشاهده نمی‌شود. این مسئله با برش تنگ‌شیخون مطابقت دارد، اما در برش چم سنگر حضور فراوان *Siderolites calcitrapoides* برخلاف این اظهار نظر است.

۷-نتیجه‌گیری

مطالعات صحرایی و آزمایشگاهی در این برش‌ها، برای اوّین بار نشان می‌دهد که بخشی از رخساره‌های کربناته و ماسه‌سنگی مشابه سازند تاربور به صورت زبانه‌هایی در قسمت زیرین سازند امیران قرار گرفته‌اند که سن نسبی سازند امیران را مائس تریشتین میانی تا پالئوسن تعیین می‌نمایند.

Plate 1

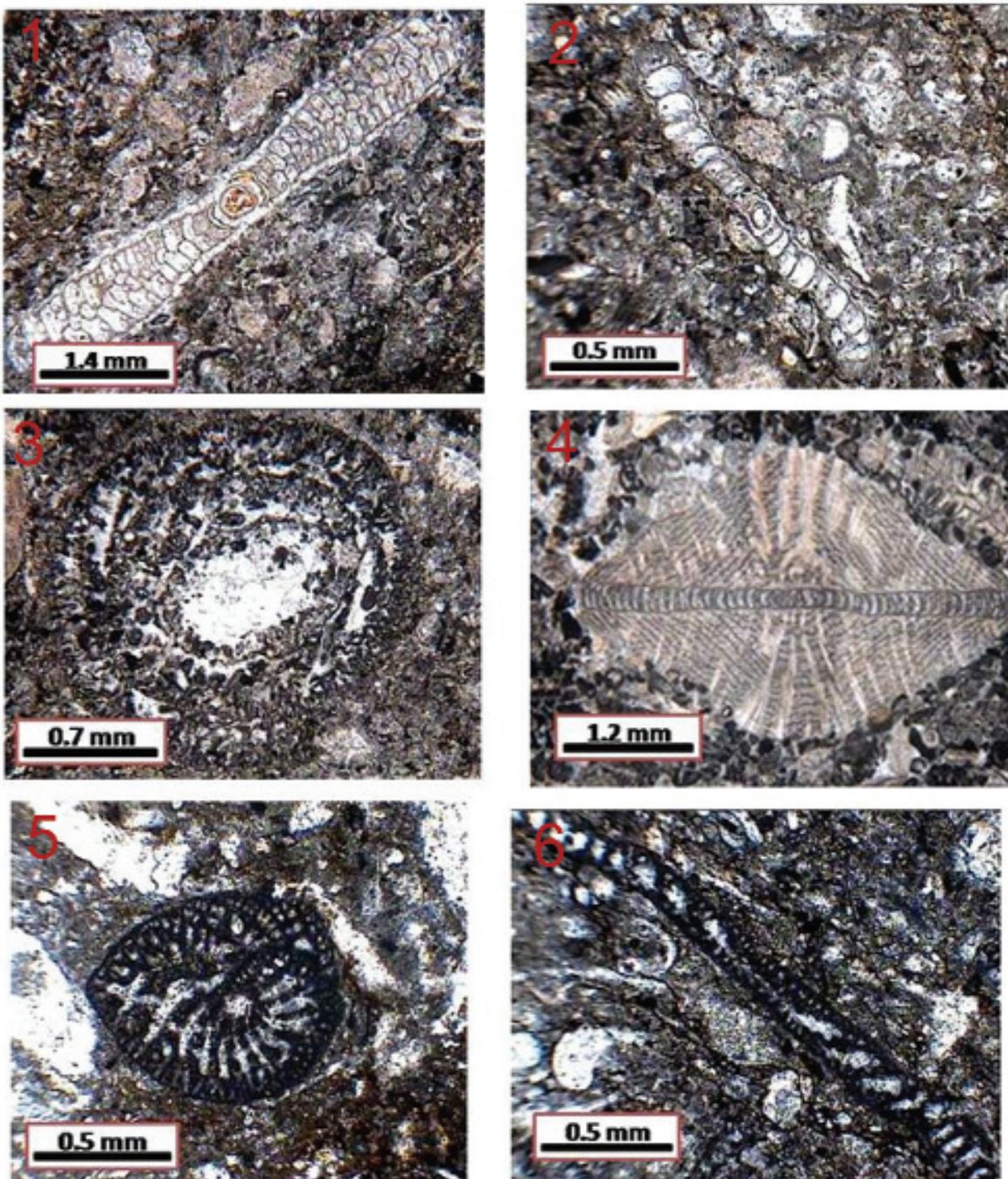

Plate 1:

- (1) *Omphalocyclus macroporus*, axial section, Section: Cham Sangar
- (2) *Orbitoides cancellatus*, axial section, Section: Cham Sangar
- (3) *Loftusia minor*, axial section, Section: Tang-e-Shabikhon
- (4) *Orbitoides media*, Sub Axial section, Section: Cham Sangar
- (5) *Antalyina korayi*, Sub Axial section, Section: Tang-e-Shabikhon
- (6) *Dicyclina schlumbergeri*, Sub axial section, Section: Tang-e-Shabikhon

Plate 2

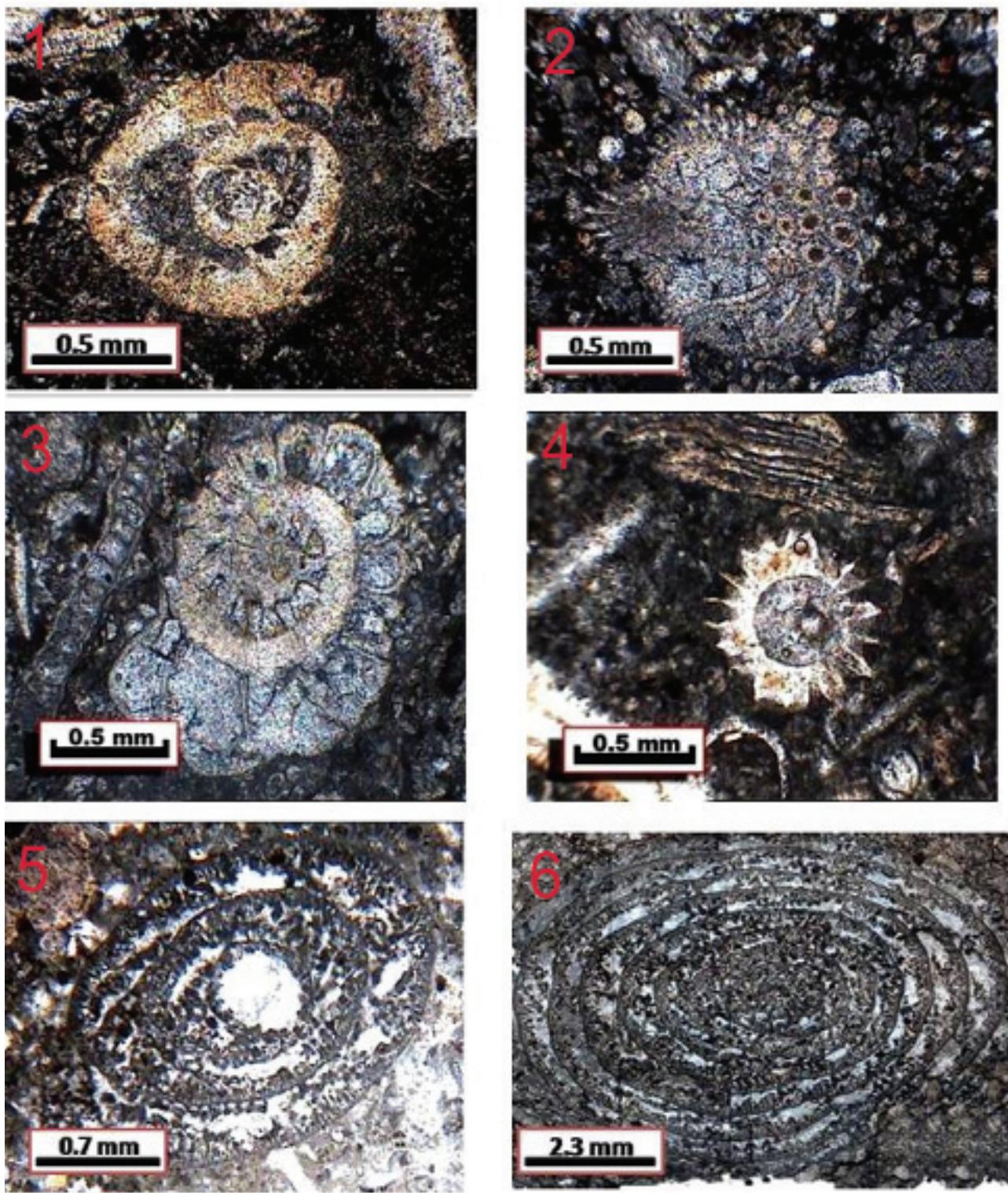

Plate 2:

- (1) *Goupillaudina sp.*, axial section, section: Cham Sangar
- (2) *Siderolites calcitrapoides*, axial section, Section: Cham Sangar
- (3) *Rotalia cf. trochidiformis*, Equatorial section, Section: Cham Sangar
- (4) *Salpingoporella turgida*, Transverse section, Section: Tang-e-Shabikhon
- (5) *Loftusia harisoni*, Equatorial section, Section: Tang-e-Shabikhon
- (6) *Loftusia elongate*, Equatorial section, Section: Tang-e-Shabikhon

۸- تشکر و قدردانی:

در نهایت نویسندها مراتب قدردانی و تشکر را از آقایان میشاعتماد، فیصل باوی و پیمان رجبی به لحاظ همکاری در جهت تکمیل این پژوهش ابراز می‌آورند.

مراجع

- Mehmat, A. & Nazire, O., 2003**, "Paleontology and stratigraphy of upper Cretaceous sediment in the Ilgaz region, (Cankiri, Turkey)", *The Arabian Journal for Science and Engineering*, Vol. 28: 25-34.
- Meric, E., Ersoy, S. & Görmüs, M., 2001**, "Palaeogeographical distribution of the species of Loftusia (Foraminiferida) in the Tethyan Ocean during the Maastrichtian (Late Cretaceous)", *Cretaceous Research*, Vol. 22: 353-364.
- Meric, E. & Gormuz, M., 2000**, "New Overviews on paleogeographical distribution of the species of Loftusia in the Tethyan Ocean of Maestrichtian", *Yerbilimleri*, Vol. 22: 79 - 93.
- Meric, E. & Gormuz, M., 2001**, "The Genus Loftusia: Micropaleon", *Geology*, Vol. 47(1): 1 - 37.
- Meric, E. & Mojab, 1997**, "World wide geographical distribution of the species of the foraminiferal genus Loftusia", *Istanbul University, Fen Fakultesi Mecmuasi*, B, 42(1-4): 143-155.
- Zambetakis, I. & Kemeridou, A., 2004**, "Loftusia cf. anatolica horizon in upper maestrichtian limestone of the Eastern Greece platform (Mount Ptoon, Boeotia, Greece): Palaeobiogeographical remarks", *Proc. 10th Int. Congr. Thessaloniki, Greece, Bull. Geol. Soc. Greece*, Vol. XXXVI (2): 792-799.
- Wynd, J. G., 1965**, "Biofacies of the Iranian oil consortium agreement area", *Unpublished Rep., Rep. No. 1082: 66p.*
- afqeh, M., ۱۳۸۴**, "مطالعه‌ی میکروبیواستراتیگرافی سازند تاریبور در مقاطع کوه خانه کت، داریان و کوه چهل چشم و داریان" نهمنین انجمن زمین‌شناسی ایران، تهران: ۳۵۴-۳۶۷.
- خسرو و تهرانی، خ. و افجه، م.**، ۱۳۸۳، "مطالعه‌ی میکروبیواستراتیگرافی سازند تاریبور در نواحی شمال، شمال خاوری و جنوب خاوری شیراز" مجله‌ی علوم زمین شماره‌ی ۵۳: ۸۷-۹۴.
- خسرو و تهرانی، خ.**، ۱۳۸۴، "زمین‌شناسی ایران، انتشارات کلیدر، جلد دوم: ۱۳۱-۱۲۹. عیات، ا.، ۱۳۸۶ "میکروبیواستراتیگرافی و چینه‌نگاری سکانسی سازند تاریبور در شمال غرب و جنوب شرق خرم آباد" پایان نامه‌ی کارشناسی ارشد، دانشگاه آزاد اسلامی واحد شیراز: ۱۶۵ ص.
- طبعی، ه.**، ۱۳۷۲، "زمین‌شناسی ایران، چینه‌شناسی زاگرس" طرح تدوین کتاب سازمان زمین‌شناسی و اکتشافات معدنی کشور: ۲۵۱-۲۴۷.
- مففوری مقدم، ا.**، ۱۳۸۴، "دیرینه‌شناسی و محیط رسوی سازند تاریبور در اطراف خرم آباد" نشریه‌ی علوم زمین، شماره‌ی ۵۷: ۴۵-۳۸.
- میربیک سیزواری، ک. و سعادتی، م.**، ۱۳۸۵، "بیواستراتیگرافی رسوبات کرتاسه‌ی پسین، شمال باخت و جنوب خاور خرم آباد بیست و پنجمین گردهمایی علوم زمین، تهران، صفحه‌ی ۱۵۸.
- Alavi, M., 2004**, "Regional stratigraphy of the Zagros fold-and-thrust belt of Iran and its proforeland evolution", *Am. J. Sci.*, Vol. 304:1-20.
- Cox, P. T., 1937**, "The genus Loftusia in South Western Iran", *Eclogae Geologicae Helvetiae*, Vol. 30(2): 431-450.
- James, G. & Wynd, I., 1965**, "Stratigraphic nomenclature of Iranian oil consortium agreement area", *Bull. AAPG*, Vol. 49(12): 2182-2245.
- Kalantari, A., 1976**, "Microbiostratigraphy of Sarvestan area, Southwestern Iran", *N.I.O.C. Geol. Lab. Pub. (5)*: 129.
- Loeblich, A. R. & Tappan H., 1988**, "Foraminifera genera & their classification", *Van Nostrand Reinhold Company, New York*, 916p.